

Oponentský posudek disertační práce

Mgr. Mi Young PARK – Česko-korejský slovník

Disertační práce Mgr. Mi Young PARK pomohla zaplnit prázdné místo v naší lexikografii korejského jazyka, což pro rozvoj koreanistických studií u nás, bohemistiky v Korejské republice a rostoucí styky mezi oběma zeměmi v různých oblastech, včetně ekonomiky a turistiky má nesporně značný význam. Na počátku 50. let minulého století, kdy byla koreanistika akreditována na FF UK jako nový diplomní obor, sice A. Pultr vydal u nás první *Příruční slovník česko-korejský* (1954), ale pro dnešní potřeby je už takřka nepoužitelný vzhledem k prudkému vývoji a změnám slovní zásoby (mj. i díky intenzivní purifikaci v obou částech Koreje) a navíc jsou v něm korejské ekvivalenty psány pouze v české transkripci. Druhým pokusem byl *Základní česko-korejský slovník severokorejského studenta Choi Gwang Chola* (diplomová práce, FFUK 1989). Obsahoval jen několik tisíc slov a jeho cílem byla spíše metodická příprava pro rozsáhlejší projekt, na němž začala kolektivně pracovat skupina severokorejských studentů na FF UK. Ti byli ovšem po listopadu 1989 staženi do KLRD a z projektu zůstalo jen torzo syrového materiálu ve formě lístkové kartotéky.

Slovník Mi -Young Parkové, který byl již vydán Univerzitou Palackého v Olomouci (2004), je z hlediska aktuálních potřeb záslužnou prací, která svým rozsahem (přes 25 tis. hesel), obsahem i výběrem hesel (využití frekvenčního slovníku češtiny a doplnění o méně časté lexikum s přihlédnutím k cílené skupině uživatelů) splňuje cíle, které si autorka vytyčila. Rád bych zdůraznil, že Mgr. Park přistoupila k tomuto obtížnému úkolu po důkladné jazykové, teoretické, metodologické i praktické přípravě, což se projevilo i na vysoké úrovni předložené disertace a česko-korejského slovníku, jenž je její součástí. Uplatnila přitom nejenom zkušenosti z dlouhodobého pobytu v České republice, ale též teoretické a praktické poznatky ze studia sinologie (Mgr.), obecné lingvistiky na FFUK i pedagogického působení na Univerzitě Palackého v Olomouci. Autorka v korejské části slovníku vychází z jazykové normy spisovné korejštiny a jejího pravopisu, jež byly kodifikovány v Korejské republice, a při romanizaci korejštiny užívá nově a celosvětově prosazovaná pravidla z roku 2000.

Vzhledem k typologickým rozdílům obou jazyků (flexe x aglutinace), a tím i výrazným odlišnostem v gramatickém systému (slovní druhy, morfologie, syntax aj.) věnovala autorka velkou pozornost složení hesel a makrostruktuře i mikrostruktuře slovníku. Seznam zkratk užitých v české části hesel pro vyznačení rodu substantiv, plurálu, slovních druhů, rozlišení slovesného vidu, homonym aj., stejně jako vyznačení stylistických příznaků slov považuji pro slovník tohoto rozsahu a zaměření za plně dostačující. Oceňuji rovněž uvádění deminutiv (která vesměs nemají ekvivalenty v korejštině) přímo u základního hesla. Tento přístup vyložený a teoreticky zdůvodněný ve vlastní disertaci (II. kapitola) je stručně shrnut v obou jazycích v poučení o zpracování slovníku (slovník, str. 5-10) srozumitelnou formou pro běžné uživatele, zvl. Korejce. V případě nutnosti jsou užit u korejských ekvivalentů i čínské znaky v závorce. Za velmi zajímavou a pro Čechy poučnou považuji III. kapitolu disertace – Vybrané problémy pragmatiky, a to zvl. partie o srovnání honorifikačního systému v obou jazycích, oslovení, složitém systému vyjadřování příbuzenských vztahů v rodině a charakteru a způsobu tvoření příjmení a rodových (snad spíše osobních?) jmen. Pro lepší porozumění výkladu o různých typech jmen (disertace, str. 28) - v mnohých případech spíše přídomků a čestných titulů - by bylo vhodné doplnit výklad konkrétními příklady jmen a titulů některých historických osob (příp. jejich českým překladem). Přesnější formulaci by zřejmě vyžadoval i poslední odstavec na str. 30 o korejských příjmeních (tj. fakticky rodových jménech původních klanů a jejich rozlišení podle místa jejich původního usídlení, např. Kimové z Andongu) a rovněž datování (Silla, 17. stol. ?).

Níže uvádím spíše na okraj několik poznámek, resp. doporučení či problémů, které by mohly být užitečné při další práci v česko-korejské lexikografii. Autorka uvádí v přehledu zkratk pod názvem Kontexty korejské zkratky pro zařazení odborných termínů do různých vědních disciplin (v počtu 31), např. ekonomie, vojenství, lékařství, zoologie, náboženství apod. Toto označování je v předloženém slovníku užíváno poněkud nahodile, u mnohých hesel, kde bychom je očekávali, chybí (viz *oratorium, kacír, mše, hrtan, deminutivum* aj). Doporučuji též přihlídnout k větší systémovosti při výběru hesel. Např. z vojenské terminologie jsou u jednotek uváděna slova *četa, rota*, ale chybí výrazy jako *družstvo, pluk* (ačkoliv *plukovník* je uveden), *prapor* aj. Uvažovat by se mohlo též o rozšíření slovníku o některá pojmenování typická pro korejské reálie a u nás již známá, jako *ženšen, tzv. čínské zelí (baechu)* apod. Určité problémy spíše politického rázu vyplývají ze vztahu obou korejských států (Korejská republika, KLDK) a jejich oficiálních pojmenování. To se týká např. slov *Korea, Korejec, korejština, korejský...*, kdy na jihu se Korea označuje jako *Hanguk*, na severu jako *Čosŏn (Joseon)*, obdobně korejština jako *hanguk mal / čosŏn mal* atd. tyto varianty by měly být ve slovníku zmíněny. U některých měrných jednotek, jako *ar, hektar* apod., jež nejsou v Koreji obvyklé, by bylo vhodné uvést pro korejské uživatele slovníku bližší údaj (např. ve čtverečních metrech).

Z á v ě r :

Předloženou disertační práci a zvl. již publikovaný *Česko-korejský slovník* (780 str.) oceňuji jako vynikající a teoreticky dobře podložené dílo, které svým celkovým zpracováním, rozsahem i obsahem lexikálních jednotek je nesporně potřebné pro cílovou skupinu uživatelů (zvl. korejské občany v České republice, české koreanisty a korejské bohemisty).

Z tohoto důvodu

plně doporučuji tuto disertační práci k doktorské obhajobě.

Praha, 26. dubna 2008

Doc. PhDr. Vladimír Pucek, CSc.